

Dôvodová správa

k návrhu Všeobecne záväzného nariadenia Košického samosprávneho kraja o výške úhrady za sociálnu službu, o spôsobe jej určenia a platenia v zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja

Výšku úhrady za sociálnu službu v zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja v súčasnosti upravuje Všeobecne záväzné nariadenie KSK č. 17/2012, ktoré je v platnosti od 1. januára 2013. Okrem úhrady za stravovanie, ktorá je ako jediná určená rozpätím, sú všetky jednotlivé časti vstupujúce do výpočtu celkovej výšky úhrady, ako úhrada za ubytovanie, úhrada za pomoc pri odkázanosti a úhrada za užívanie elektrospotrebiča, v pevných sumách. Tieto fixné hodnoty sa za celé obdobie nemenili.

Priemerné bežné výdavky na jedného klienta boli v roku 2013 na úrovni **7 921 eur** na rok. Rozpočet na rok 2020 na bežnú prevádzku sociálnych služieb v zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK je vyše **24 mil. eur**, čím sa oproti roku 2013, od kedy je v platnosti VZN KSK č. 17/2012 zvýšil o vyše **8,5 mil. eur**, čo je nárast o **56%**. V prepočte na jedného klienta je tento nárast o **5 800 eur** na jedného klienta zo **7 921 eur** na **13 721 eur**, čo predstavuje nárast až o **73%** (viď Príloha č. 1).

Príčiny takéhoto rapidného nárastu sú hlavne za neustálym zvyšovaním sa mzdových nákladov, ktoré kopírujú legislatívne zmeny, najmä zmeny výšky minimálnej mzdy a príplatkov za víkendy, nočné a sviatky. Len samotná minimálna mzda vzrástla v roku 2020 oproti roku 2012 už o vyše **77%** (viď Príloha č. 2). Mzdové náklady tvoria v závislosti od druhu sociálnej služby v priemere cca **75 %** z celkových bežných výdavkov.

Na druhej strane priemerná výška úhrad pri celoročných sociálnych službách narástla iba o **29%** z **212 eur** za mesiac na jedného klienta na **275 eur**. Tento nárast kopíruje iba nárast priamych nákladov na prípravu stravy ako aj samotné suroviny.

Väčšina samosprávnych krajov už schválila úpravy úhrad, napríklad naposledy v minulom roku to schválil Banskobystrický, Nitriansky ako aj Prešovský samosprávny kraj.

Občan odkázaný na poskytovanie sociálnej služby má nárok na jej poskytnutie u poskytovateľa, ktorého si sám vybral a vyšší územný celok mu je povinný túto sociálnu službu zabezpečiť. Poskytnutie sociálnej služby je síce viazané na úhradu prijímateľa za túto službu, avšak ten ju platí podľa svojho príjmu a majetku.

Okrem zvýšenia úhrad sú v návrhu VZN zapracované nasledovné zmeny:

VZN Košického samosprávneho kraja č. 17/2012 o výške úhrady za sociálnu službu, o spôsobe jej určenia a platenia v zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja v súčasnosti upravuje poskytovanie tzv. nadštandardných činností v ustanovení § 8 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách, ktorý ich definuje v ustanovení § 15 ods. 3 ako iné činnosti. V záujme zosúladenia pojmu „nadštandardné činnosti“ s platnou legislatívou sa tieto činnosti označujú ako „iné činnosti“. Jedná sa najmä o masáže, parafín, lavaterm, ultrazvuk, hydroterapiu, perličkovú kúpeľ, saunu, magnetoterapiu, solux, biolampu, hippoterapiu, prepravu prijímateľov služobným motorovým vozidlom... Zariadenia sociálnych služieb evidujú prípady nadmerného požívania alkoholických nápojov prijímateľmi sociálnych služieb. Mnohokrát dochádza v tejto

súvislosti k vynaloženiu ďalších nákladov poskytovateľa sociálnych služieb na poskytnutie osobnej hygieny, výmene posteľnej bielizne alebo upratanie. Stanovuje sa preto jednorazová úhrada, ktorú je prijímateľ sociálnej služby povinný uhradiť po riadnom zdokumentovaní udalosti, ku ktorej došlo v priamej súvislosti s nadmerným požitím alkoholických nápojov, resp. iných omamných látok.

V rámci 9. etapy optimalizácie siete sociálnych služieb došlo s účinnosťou od 01.01.2020 k rozšíreniu predmetu činnosti v 4 rozpočtových organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK (ARCUS, Košice, VIA LUX, Košice-Barca, LUMEN, Trebišov a HARMONIA, Strážske) o požičiavanie pomôcok. Cieľom sociálnej služby je poskytnúť na čas nevyhnutne potrebný zdravotnú pomôcku (invalidný vozík, polohovaciu posteľ, chodítko, ...) fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím a fyzickej osobe s nepriaznivým zdravotným stavom odkázaným na pomôcku. Výška úhrady za požičanú pomôcku bude stanovená interným predpisom poskytovateľa sociálnej služby. V návrhu VZN je preto zapracovaná aj problematika požičiavania pomôcok.

Košice 21. 05. 2020

Spracoval: Ing. Vladimír Pauco